

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

GODIŠNJE IZVJEŠĆE
O IZVOZU I UVОZУ ROBE VOJNE NAMJENE I NEVOJNIH UBOJNIХ SREDSTAVA
ZA KOMЕRCIJALNE SVRHE
ZA 2020. GODINU

Svibanj 2021.

SADRŽAJ

1. Uvod
 - 1.1. Definicije
 - 1.2. Uvjeti za izvoz i uvoz robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava te prijenos obrambenih proizvoda unutar Europske unije
 - 1.3. Baza podataka
2. Izvješće o izdanim dozvolama za izvoz/prijenos, uvoz/prijenos i pružanje usluga
3. Izvješće o finansijskim pokazateljima realizacije dozvola
 - 3.1. Financijska realizacija dozvola izdanih u 2020. godini
 - 3.2. Ukupni finansijski pokazatelji realizacije dozvola u 2020. godini s dodanom realizacijom dozvola koje su izdane u 2019. godini, a realizirane u 2020. godini
 - 3.2.1. Izvoz/prijenos robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava
 - 3.2.2. Pružene usluge za robu vojne namjene
 - 3.2.3. Uvoz/prijenos robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava
4. Zaključak

1. Uvod

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja dužno je, na temelju članka 25. stavka 2. Zakona o nadzoru prometa robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava (Narodne novine, br. 80/13, u dalnjem tekstu: Zakon), do 30. travnja tekuće godine izraditi godišnje izvješće o izvozu i uvozu robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava za komercijalne svrhe za prethodnu godinu i dostaviti ga na usvajanje Vladi Republike Hrvatske.

Godišnje izvješće o izvozu i uvozu robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava za komercijalne svrhe za 2020. godinu (u dalnjem tekstu: Godišnje izvješće za 2020.) sadrži informacije o izdanim dozvolama za izvoz/prijenos i uvoz/prijenos robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava za komercijalne svrhe, pružanje usluga za robu vojne namjene te finansijske pokazatelje o realizaciji dozvola.

Pored Zakonom propisane obveze, cilj Godišnjeg izvješća za 2020. jest transparentno informirati javnost o činjenicama od značaja za nacionalnu sigurnost, vanjsku politiku i gospodarske interese Republike Hrvatske. Isto tako cilj mu je objediniti sve aktivnosti koje su tijekom godine poduzimala nadležna javnopravna tijela Republike Hrvatske kako bi se uspostavio što uspješniji i učinkovitiji sustav kontrole izvoza i uvoza robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava.

1.1. Definicije

U odredbe Zakona ugrađene su definicije preuzete iz regulative Europske unije te u smislu Zakona i Godišnjeg izvješća za 2020. imaju sljedeće značenje:

- „Roba vojne namjene“ je roba koja je uglavnom, ali ne isključivo, konstruirana, izrađena, sastavljena ili modificirana za vojnu namjenu, uključujući tehnologiju i softver povezan uz tu robu te je navedena u Popisu robe vojne namjene.
- „Obrambeni proizvod“ podrazumijeva svaki proizvod naveden u Popisu obrambenih proizvoda koji određuje Europska komisija.
- „Nevojna ubojna sredstva“ podrazumijevaju robu navedenu u Popisu nevojnih ubojnih sredstava za komercijalne svrhe. Popis nevojnih ubojnih sredstava, definiran u Prilogu III. Uredbe o popisu robe vojne namjene, obrambenih proizvoda i nevojnih ubojnih sredstava (Narodne novine, br. 26/18, 37/18 i 63/19), je nacionalni propis, a svaka država članica Europske unije ima mogućnost sama odlučivati koja vrsta ubojnih sredstava će se nalaziti na njezinom nacionalnom popisu. U nevojna ubojna sredstva spadaju lovačko i sportsko oružje te dijelovi tog oružja, lovačko i sportsko streljivo i njegovi dijelovi te gospodarski eksplozivi, baruti i određeni pirotehnički proizvodi.
- „Usluge“ čine pribavljanje koristi, prenošenje prava te ostale poslovne aktivnosti koje se odnose na robu vojne namjene, uključujući brokerske usluge i tehničku pomoć.
- „Brokerske usluge“ čini pregovaranje ili ugovaranje poslova za kupnju, prodaju ili nabavu robe vojne namjene, navedenu u Popisu robe vojne namjene, iz jedne strane

- države u bilo koju drugu stranu državu te prodaju i kupnju robe vojne namjene navedene u Popisu robe vojne namjene koja se nalazi u jednoj stranoj državi za prijenos u drugu stranu državu. Brokerskim uslugama ne smatraju se pomoćne usluge. Pomoćne usluge su prijevozništvo, finansijske usluge, osiguranje ili reosiguranje i oglašavanje ili promidžba.
- „Tehnička pomoć“ predstavlja svaku pomoć u svezi s popravkom, razvojem, proizvodnjom, sastavljanjem, testiranjem ili održavanjem robe vojne namjene te bilo koju drugu pomoć koja se tehnički odnosi na robu vojne namjene, a koja može imati oblik upute, osposobljavanja, prijenosa poslovnog znanja i stručnih ili savjetodavnih usluga. Tehnička pomoć uključuje i usmene oblike pomoći, pisane ili glasovne instrukcije, treninge, prijenose poslovnog znanja ili vještina ili konzultantske usluge.
 - „Prijenos“ podrazumijeva svaki transfer ili kretanje obrambenih proizvoda od dobavljača u jednoj državi članici Europske unije do primatelja u drugoj državi članici Europske unije.

1.2. Uvjeti za izvoz i uvoz robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava te prijenos obrambenih proizvoda unutar Europske unije

Zakonom su propisani uvjeti za izvoz i uvoz robe, pružanje usluga te prijenos obrambenih proizvoda između država članica Europske unije, ovlasti za izdavanje dozvola za izvoz/uvoz, prijenos obrambenih proizvoda te pružanje usluga koje se odnose na robu vojne namjene, nadležnosti tijela državne uprave koja sudjeluju u njegovoj provedbi, prava i obveze izvoznika, uvoznika i pružatelja usluga, uvjeti za obavljanje djelatnosti propisanih navedenim Zakonom te nadzor i upravne mjere za prekršitelje Zakona kada su ugroženi nacionalni ili vanjskopolitički interesi Republike Hrvatske.

Izvoz/uvoz robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava te prijenos obrambenih proizvoda, temeljem Zakona, mogu obavljati samo pravne i fizičke osobe – obrtnici upisane u Očevidnik izvoznika i uvoznika robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava.

Pružanjem usluga mogu se baviti osobe registrirane za obavljanje djelatnosti proizvodnje, odnosno posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu robom navedenom u Popisu robe vojne namjene, sa sjedištem na teritoriju Republike Hrvatske te upisane u Očevidnik pružatelja usluga za robu vojne namjene.

Tablica br. 1. Broj trgovačkih društava upisanih u Očevidnike do 31. prosinca 2020. godine

Trgovačka društva upisana u Očevidnik izvoznika i uvoznika robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava	257
Trgovačka društva upisana u Očevidnik pružatelja usluga za robu vojne namjene	46

* Izvor: evidencija Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja

U skladu sa člankom 5. Zakona propisano je da dozvole za izvoz i uvoz, pružanje usluga i prijenos obrambenih proizvoda, izdaje ministarstvo nadležno za gospodarstvo temeljem suglasnosti Povjerenstva za davanje suglasnosti za izvoz i uvoz robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava, prijenos obrambenih proizvoda te pružanje usluga za robu vojne namjene (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo). Povjerenstvo čine predstavnici ministarstava nadležnih za obranu, unutarnje poslove, vanjske poslove, carinu i gospodarstvo. Suglasnost za izdavanje dozvola daje se jednoglasnom odlukom svih članova Povjerenstva.

U 2020. godini Povjerenstvo je održalo 27 sjednica. Na dnevnom redu sjednica Povjerenstva bila su 1003 zahtjeva za izdavanje dozvola. Za 7 zahtjeva postupak je obustavljen ili su zahtjevi odbijeni ili odbačeni. Povjerenstvo je dalo suglasnost za izdavanje ukupno 986 dozvola, od toga za 840 pojedinačnih dozvola za izvoz/uvoz/prijenos, 35 globalnih dozvola i 111 dozvola za privremeni izvoz, uvoz ili prijenos. U 2020. godini nije izdana ni jedna dozvola za pružanje usluga.

Osim pojedinačne dozvole za izvoz, Zakon omogućava izdavanje i globalne izvozne dozvole za izvoz istovrsne robe vojne namjene u jednu ili više država, uzimajući u obzir vrstu robe i dugoročnost izvoznog posla te državu u koju se ta roba izvozi. Međutim, globalna izvozna dozvola može se izdati samo za izvoz oklopne ili zaštitne opreme, konstrukcija i komponenti iz kategorije ML13. Popisa robe vojne namjene za potrebe međunarodnih javnih natječaja, ispitivanja, izložbe ili prezentacije, s rokom važenja do jedne godine i ne može se više produžiti.

S obzirom na to da postupak izdavanja dozvola zahtjeva određeno vremensko razdoblje, propisivanjem ove odredbe omogućeno je domaćim proizvođačima zaštitne opreme sudjelovanje na međunarodnim javnim natječajima, ispitivanjima, izložbama ili prezentacijama u dužem vremenskom razdoblju.

Globalna dozvola za prijenos izdaje se za prijenos obrambenih proizvoda prema primateljima u državama članicama Europske unije. Stranka temeljem te dozvole ima pravo prijenosa u neograničenoj količini i vrijednosti robe temeljem jedne dozvole tijekom 3 godine. Na taj se način pridonosi ubrzavanju procesa isporuke i smanjenju administrativnih prepreka.

Opća dozvola za prijenos izdaje se za prijenos obrambenih proizvoda primateljima u drugim državama članicama Europske unije te primateljima u Republici Hrvatskoj koji zadovoljavaju uvjete navedene u dozvoli. Opća dozvola nalazi se na internetskoj stranici Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja te se stranke ne obraćaju Ministarstvu za njezino izdavanje. Stranke imaju pravo izvoza u neograničenoj količini i vrijednosti robe temeljem jedne dozvole tijekom 5 godina. Na taj način se uvelike smanjuju administrativne prepreke jer nije potrebno tražiti dozvolu za svaki prijenos.

Preduvjet za izdavanje globalne dozvole za prijenos i opće dozvole za prijenos je uspostavljen program unutarnje usklađenosti (u dalnjem tekstu: PUU), kojim su utvrđena pravila postupanja i odgovornosti unutar gospodarskog subjekta (imenovanje zaposlenika

odgovornih za kontrolu prijenosa odnosno izvoza/uvoza, vođenje administrativne i transakcijske evidencije, obuka zaposlenika, obrada naloga u skladu s PUU-om i dr.).

Zahtjev za verifikaciju PUU-a pravna osoba ili fizička osoba – obrtnik dostavlja Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Verifikaciju usklađenosti PUU-a s propisanim uvjetima obavlja Povjerenstvo, a Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, nakon pozitivnog mišljenja Povjerenstva, izdaje rješenje o uspostavljenom PUU, na temelju čega gospodarski subjekt stječe pravo na korištenje globalne i opće dozvole za prijenos.

Pravne i fizičke osobe – obrtnici koji će obrambene proizvode primati temeljem opće dozvole za prijenos izdane od druge države članice Europske unije podnose Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja pisani zahtjev za izdavanje certifikata.

Izdanim certifikatom potvrđuje se pouzdanost primatelja, posebno što se tiče njegove sposobnosti poštivanja izvoznih ograničenja obrambenih proizvoda primljenih temeljem dozvole za prijenos iz druge države članice Europske unije.

1.3. Baza podataka

Kako bi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja raspolagalo vjerodostojnim i točnim podacima o zatraženim, izdanim, odbijenim i realiziranim dozvolama, Zakon propisuje da su pravne osobe ili fizičke osobe – obrtnici koji obavljaju djelatnost izvoza/uvoza ili prijenosa navedenih roba i pružanja usluga, dužne u roku 15 dana od izvršenja posla izvijestiti Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja pisanim putem ili putem elektroničke pošte o izvršenom izvozu/uvozu ili prijenosu te priložiti dokumentaciju temeljem koje je izvršen izvoz/uvoz/prijenos. Navedena dokumentacija mora sadržavati: obavijest o izvršenom prijenosu, presliku dozvole, presliku carinske deklaracije (u slučaju da je prijenosu obrambenog proizvoda prethodio njegov uvoz na teritorij Republike Hrvatske), serijske brojeve oružja, kao i ostalu dokumentaciju ovisno o vrsti robe.

U skladu s odredbama članka 6. Zakona, ministarstvo nadležno za obranu izdaje dozvole za uvoz za potrebe oružanih snaga Republike Hrvatske, a ministarstvo nadležno za unutarnje poslove izdaje dozvole za uvoz za potrebe policije. Također, dozvole za izvoz robe temeljem donacije Vlade Republike Hrvatske izdaje ministarstvo nadležno za obranu, odnosno ministarstvo nadležno za unutarnje poslove u slučaju da se radi o robi iz njihove nadležnosti. Dozvole za izvoz robe temeljem međunarodnih vojnih sporazuma, čiji je potpisnik Republika Hrvatska, izdaje ministarstvo nadležno za obranu.

U skladu s odredbama Zakona o nadzoru robe s dvojnom namjenom (Narodne novine, br. 80/11 i 68/13), Ministarstvo vanjskih i europskih poslova izdaje dozvole za izvoz robe s dvojnom namjenom.

2. Izvješće o izdanim dozvolama za izvoz/prijenos, uvoz/prijenos i pružanje usluga

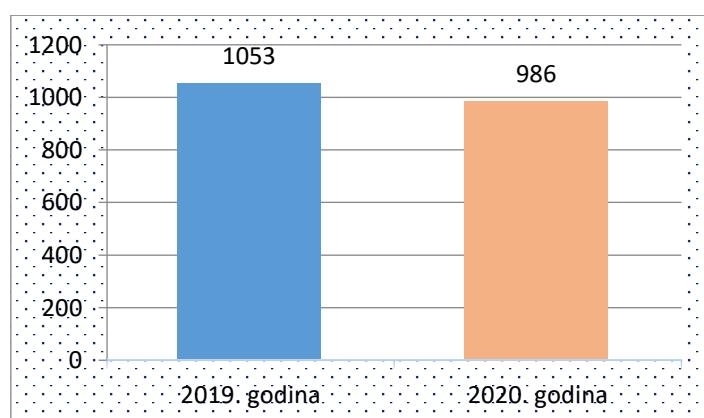
Na temelju odredbi članka 25. Zakona o nadzoru prometa robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja izradilo je Godišnje izvješće o izvozu i uvozu robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava za komercijalne svrhe za 2020. godinu.

U 2020. godini Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja izdalo je ukupno 986 dozvola, od čega 840 pojedinačnih dozvola za izvoz, uvoz i prijenos robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava, 35 globalnih dozvola za izvoz i prijenos robe vojne namjene, te 111 dozvola za privremeni izvoz, uvoz i prijenos robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava za potrebe izložbi, seminara, obuke, testiranja, popravka robe ili popravka neispravne robe proizvođaču. U 2020. godini nije izdana ni jedna dozvola za pružanje usluga.

Tablica br. 2. Broj izdanih dozvola u 2020. godini za izvoz/prijenos, pružanje usluga i uvoz/prijenos prema kategorijama

	ROBA VOJNE NAMJENE	NEVOJNA UBOJNA SREDSTVA	PRIVREMENI izvoz/prijenos/uvoz	GLOBALNE –IZVOZ	UKUPNO
Izvoz/prijenos	284	127	53	35	499
Uvoz/prijenos	245	184	58	-	487
Pružanje usluga	-	-	-	-	
UKUPNO	529	311	111	35	986

Graf br. 1 – Ukupan broj izdanih dozvola u 2019. i 2020. godini

3. Izvješće o finansijskim pokazateljima realizacije dozvola

3.1. Finansijska realizacija dozvola izdanih u 2020. godini

U 2020. godini izdano je ukupno 986 dozvola, od kojih su:

- 284 dozvole za izvoz/prijenos robe vojne namjene u odobrenoj vrijednosti od 3.648.483.649,05 HRK (483.242.867,42 EUR) od čega je u 2020. godini realizirano 532.322.644,96 HRK (70.506.310,59 EUR) ili 14,59%.

- 245 dozvola za uvoz/prijenos robe vojne namjene u odobrenoj vrijednosti od 1.600.113.754,80 HRK (211.935.596,66 EUR) od čega je realizirano 38.465.199,42 HRK (5.094.728,40 EUR) ili 2,40 %.

- 127 dozvola za izvoz/prijenos nevojnih ubojnih sredstava u odobrenoj vrijednosti od 683.818.730,24 HRK (90.572.017,25 EUR) od čega je realizirano 40.788.816,94 HRK (5.402.492,31 EUR) ili 5,96%.

- 184 dozvola za uvoz/prijenos nevojnih ubojnih sredstava u vrijednosti od 1.308.263.401,21 HRK (173.279.920,69 EUR) od čega je realizirano 52.896.016,06 HRK (7.006.094,84 EUR) ili 4,04%.

- 35 globalnih dozvola.

- 111 dozvola za privremeni izvoz/uvoz/prijenos.

- 0 dozvola za pružanje usluga za robu vojne namjene.

3.2. Ukupni finansijski pokazatelji realizacije dozvola u 2020. godini s dodanom realizacijom dozvola koje su izdane u 2019. godini, a realizirane u 2020. godini

3.2.1. Izvoz/prijenos robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava

Ukupna realizacija po izdanim dozvolama za izvoz/prijenos robe vojne namjene u 2020. godini iznosi 775.403.185,93 HRK (102.702.408,73 EUR).

U iznos od 775.403.185,93 HRK (102.702.408,73 EUR) uključena je realizacija po izdanim dozvolama u 2019. godini u iznosu od 243.080.540,97 HRK (32.196.098,14 EUR).

Ukupna realizacija po izdanim dozvolama za izvoz/prijenos nevojnih ubojnih sredstava u 2020. godini iznosi 59.332.225,47 HRK (7.858.572,91 EUR).

U iznos od 59.332.225,47 HRK (7.858.572,91 EUR) uključena je realizacija po izdanim dozvolama u 2019. godini u iznosu od 18.543.408,53 HRK (2.456.080,60).

Naime, u Godišnjem izvješću za 2020. godinu specificirane su dozvole koje su izdane tijekom 2020. godine. Isto tako, dozvole izdane tijekom 2019. godine nisu sve realizirane u 2019. godini, nego i u 2020. godini pa slijedom navedenog, svake godine u godišnjem izvješću za prošlu godinu evidentira se i realizacija po dozvolama iz prethodne godine koje nisu realizirane u godini u kojoj su izdane (2019. godina).

Tablica br. 3. Usporedni prikaz ukupne realizacije izvoza/prijenos robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava za 2019. i 2020. godinu u HRK/EUR

IZVOZ/PRIJENOS	2019. godina		2020. godina	
	HRK	EUR	HRK	EUR
Roba vojne namjene	446.804.999,26	59.893.431,50	775.403.185,93	102.702.408,73
Nevojna ubojna sredstva	45.886.057,51	6.150.946,05	59.332.225,47	7.858.572,91
UKUPNO	492.691.056,77	66.044.377,55	834.735.411,40	110.560.981,64

Pretvaranje valuta u HRK i EUR za realizacije u 2020. godini izvršeno je prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan 31.12.2020. godine, a za realizacije u 2019. godini prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan 31.12.2019. godine.

3.2.2. Pružene usluge za robu vojne namjene

U 2020. godini nema izdanih dozvola za pružanje usluga za robu vojne namjene.

U 2020. godini nije zabilježena realizacija po 2 dozvole za pružanje usluga koje su izdane tijekom 2019. godine.

3.2.3. Uvoz/prijenos robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava

Ukupna realizacija po izdanim dozvolama za uvoz/prijenos robe vojne namjene u 2020. godini iznosi 57.102.181,08 HRK (7.563.202,79 EUR).

U iznos od 57.102.181,08 HRK (7.563.202,79 EUR) uključena je realizacija po izdanim dozvolama u 2019. godini u iznosu od 18.636.981,66 HRK (2.468.474,39 EUR).

Ukupna realizacija po izdanim dozvolama za uvoz/prijenos nevojnih ubojnih sredstava u 2020. godini iznosi 71.492.694,03 HRK (9.469.231,00 EUR).

U taj je iznos uključena realizacija po izdanim dozvolama u 2019. godini u iznosu od 18.596.677,97 HRK (2.463.136,16 EUR).

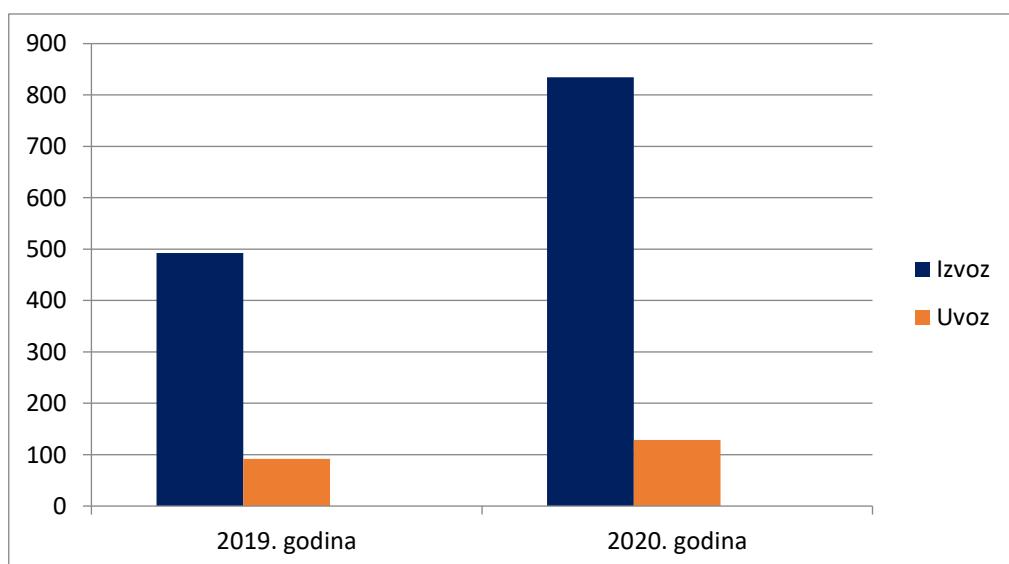
Naime, u Godišnjem izvješću za 2020. godinu specificirane su dozvole koje su izdane tijekom 2019. godine. Isto tako, dozvole izdane tijekom 2019. godine nisu sve realizirane u 2019. godini nego i u 2020. godini pa slijedom navedenog, svake godine u godišnjem izvješću za prošlu godinu evidentira se i realizacija po dozvolama iz prethodne godine koje nisu realizirane u godini u kojoj su izdane (2019. godina).

Tablica br. 4. Usporedni prikaz ukupne realizacije uvoza/prijenos robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava za 2019. i 2020. godinu u HRK/EUR

UVOD/PRIJENOS	2019.		2020.	
	HRK	EUR	HRK	EUR
Roba vojne namjene	39.999.839,54	5.361.908,79	57.102.181,08	7.563.202,79
Nevojna ubojna sredstva	51.673.291,89	6.926.714,73	71.492.694,03	9.469.231,00
UKUPNO	91.673.131,43	12.288.623,52	128.594.875,11	17.032.433,79

Pretvaranje valuta u HRK i EUR za realizacije u 2020. godini izvršeno je prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan 31.12.2020. godine, a za realizacije u 2019. godini prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan 31.12.2019. godine.

Graf br. 2 - Ukupan izvoz/prijenos i uvoz/prijenos robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava u 2019. i 2020. godini (u milijunima kuna)

4. Zaključak

U skladu s obvezom iz članka 25. stavka 2. Zakona o nadzoru prometa robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava (Narodne novine, br. 80/13), Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je izradilo Godišnje izvješće o izvozu i uvozu robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava za komercijalne svrhe za 2020. godinu te ga dostavlja Vladi Republike Hrvatske na usvajanje.

U 2020. godini Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja izdalo je ukupno 986 dozvola za uvoz, izvoz i prijenos robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava.

Osim finansijskih pokazatelja, cilj ovoga Izvješća jest da se na transparentan način informira javnost o činjenicama od značaja za nacionalnu sigurnost, vanjsku politiku i gospodarske interese Republike Hrvatske te da se unaprijedi sustav kontrole izvoza i uvoza robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava za komercijalne svrhe.

Godišnje izvješće za 2020. godinu bit će objavljeno na internetskoj stranici Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Godišnja izvješća o izvozu i uvozu robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava za komercijalne svrhe objavljaju se bez povjerljivih podataka, odnosno imena tvrtki i pojedinačnih finansijskih pokazatelja te drugih povjerljivih podataka.